

ÖNÁLLÓSÁGRA ÍTÉLVE

HOGYAN LÁTJA
KOVÁCS GÉZA ÉS
GÁL TAMÁS
A MÁV SZIMFONIKUS
ZENEKAR JÖVŐJÉT?

Jubileumi, 50. évadának megkezdése előtt sajtótájékoztatót tartott augusztus 30-án az immár a vasútról levált és alapítványként működő MÁV Szimfonikus Zenekar.

Mint Kovács Gézának, az intézmény igazgatójának bevezetőjéből megtudhattuk, e szervezeti változás érzékenyen érintette az együttest. Huszonnégy zenésztől kényszerültek megválni, ám eme öncsonkítást sikerült a lehető legemberségesebben, úgy megoldani, hogy a távozók közül senki sem került kiszolgáltatottan az utcára, valamilyen ellátásban mindenki részesül: elsősorban, legkézenfekvőbb megoldásként, a nyugdíjazás lehetőségével éltek. Ugyanakkor, ha kevesebben is, de érkeztek új tagok. Összegezve, az igazgató, hivatkozván a szakmai visszajelzésekre, úgy vélte: az önállóvá válás és a fluktuáció dacára emelkedett a zenekar művészi munkájának a színvonala.

Az elkövetkező évet meghatározónak minősítette az együttes életében, mert ezalatt kell kialakítaniuk egy olyan image-t, amely rájuk irányítja a közvélemény figyelmét, és vonzó a potenciális szponzorok szemében. A vasút — noha továbbra is támogatja a zenekart — által adott pénz ugyanis összecszerően meg egyezik a tavalyival. S noha az alapítványnak az előző évben is voltak támogatói, többek között a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága, az OTP Fáy András Alapítványa és a Nemzeti Kulturális Alap, a nyugodt működéshez többre lenne szükség. Természetesen az alapítás félévszázados jubileumát is szeretnék méltóan megünnepelni és emlékeztetessé tenni.

Gál Tamás karnagy, a zenekar művészeti vezetője, az évad programjáról elmondta: tevékenységük magját idén is a nyolc-nyolc hangversenyből álló bérleti sorozat alkotja a Zeneakadémián és a Pesti Vigadóban. Ezek menüjét úgy állították össze, hogy igazodjon a — tapasztalatok szerint — kissé konzervatív ízlésű törzsközönség igényeihez, de azért helyet kaptak benne, optimális elegyítésben, a zeneirodalom modernebb művei is. A bérleti hangversenyeken kívül olyan koncerteket terveznek, amelyek előreláthatóan nagy érdeklődésre tarthatnak számot. Ilyen például a november 28-án a Zeneakadémián rendezendő, amelyen Kobayashi Ken-ichiro vezényel, s amely szintén jubileum, ugyanis a karmester húsz éve, először Magyarországon, éppen a MÁV Szimfonikusokat dirigálta. Tervezik olyan rentábilis események rendezését, mint a közelmúlt Mátyás-templombeli Mozart-estjei. Kiemelkedik az év rendezvényei közül a május 19-i jubileumi ünnepi hangverseny. Mint elmondta, sokat töprengtek ennek programján, hogy igazodva a zenekar adottságaihoz, olyan darabok szerepeljenek benne, amelyek magas szintű előadást tesznek lehetővé, s ugyanakkor méltóak az alkalomhoz is. Ezért választották Kodály Galántai táncok című darabját, Brahms I. szimfóniáját, amelyet a zenekar megalakulásakor először előadott. Felkérték továbbá Petro-

vics Emilt, aki egyébként a zenekari alapítvány kuratóriumának is tagja, hogy komponáljon erre az alkalomra egy művet.

Vendégművészekről szólva, a karmester elmondta: a külföldiek gázsiját a zenekar nem tudja megfizetni, így inkább olyan hazaiakat hívnak meg, akiket a bérletet vásárló közönségük, tapasztalatuk szerint, szívesen hallgat, többek között Jandó Jenőt és Szecsődi Ferencet. Azért nem maradnak egészen külföldi művészek nélkül a bérletesek: kapcsolataik segítségével sikerült megszervezniük, hogy fellépjen majd velük Arnan Wiesel és Wolfgang Engels is.

Gál Tamás kiemelte még a zenekar jó kapcsolatát a fiatal művészekkel. Ennek ápolása jegyében szerepeltek tavaly vizsgakoncerteken a Zeneakadémián, s erre példa hangversenyük a Forrás Kamarazenei Műhellyel.

Rendes repertoárján túl még egy rendhagyó hangversenysorozatra is készül az együttes. Az „Unokák és nagyszülők hangversenyei” címen futó koncertekről, amelyeknek a Magyar Honvédség Művelődési Háza ad majd otthont, az ötletgazda, Fenyő Gábor menedzser beszélt. Elmondta: szeretnék oldani a hangversenyek légkörét. A zenekar a kezdés előtt már fél órával elfoglalja a helyét, s ezalatt az idő alatt a közönségnek módja lesz ismerkedni a zenészekkel és a hangszerekkel. Rövid darabokat játszanak, illetve a

több tételes művek jellemző részleteit, s a szünetben megszavaztatják a gyerekeket, melyik tetszett nekik a legjobban, s azt újra eljátszák. Remélik, ezzel sikerül felkelteni a gyerekek érdeklődését a zene iránt, és tartalmas délutáni szórakozást nyújtani nekik.

A sajtótájékoztatót követően az elhangzottak részleteiről kérdeztem Kovács Gézát és Gál Tamást.

— Mi indokolta tulajdonképpen a kiszakadást a vasút kereteiből, s hogyan hat ez a zenekar mindennapos működésére?

— Azt gondolom — mondja az igazgató —, hogy elkerülhetetlen volt a váltás. Hiszen a világon egyedülálló jelenség volt, hogy egy olyan vállalat, mint az Államvasutak, tartson fenn egy nagy létszámú, hivatásos zenekart. A gazdasági nehézségek ismertek, és nem titok a vasút rohamosan romló pénzügyi helyzete sem, amiből logikusan következett a zenekar megszüntetése. Hál' Istennek, ez nem úgy történt, hogy lehúzták a redőnyt, s azt mondták, „ennyi, eddig tartott, nincs tovább”. Megállapodtunk, hogy az elkövetkező három évben a vasút még támogat bennünket évi 64 millió forinttal, s csak azután csökken felére az összeg.

— Három évig ezek szerint biztosítva van a működés...

— Igen, de mivel ez a pénz nem elég, ugyanis az összeg azonos nagyságú, nem nő, miközben minden egyre drágább lesz, nekünk ehhez új forrásokat kell találnunk.

— Nem érzik magukat szélmalomharcosoknak?

— Nem. Úgy gondoljuk, kapunk három évet, ami alatt ki kell alakítanunk a zenekarról egy olyan képet, amely vonzó a tőkeerős intézmények, vállalkozók számára. El kell hitetnünk velük, hogy érdemes bennünket támogatni.

— Jó, ez rendben van, de mi lesz három év múlva, amikor a támogatásuk a felére esik vissza, ami a jelen nézve, valószínűleg még kevesebbet fog érni? Miben reménykednek?

— Legelőször abban, hogy a vasút felülvizsgálja döntését. Persze folyamatosan gondolkodunk más megoldási lehetőségeken is. Iyen lenne például, ha találnánk partnert, hogy a zenekar elmenne Budapestről egy olyan városba, ahol az önkormányzat segítené működését.

— Hogyan hat a jelen helyzet a zenekar művészi munkájára? — kérdeztem Gál Tamást.

— Nem hátráltatja. Nem is hátráltathatja, hiszen minden, a zenekar arculatára vonatkozó tervünknek csak akkor van reális esélye, ha a művészi munka színvonala emelkedik, ha ránk irányul a figyelem, ha bizonyítjuk, hogy helyünk van a magyar zenei életben.

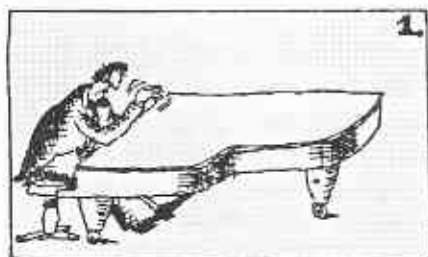
— A tájékoztatón említette a Vár-béli Mozart-esteket, mint rentábilis hangversenyeket. Valóban nyereségesek voltak?

— Jelen helyzetben egy koncert nyereséges akkor, ha nem fizetünk rá. Ennek a követelménynek ezek a koncertek eleget tettek, telt házzal mentek.

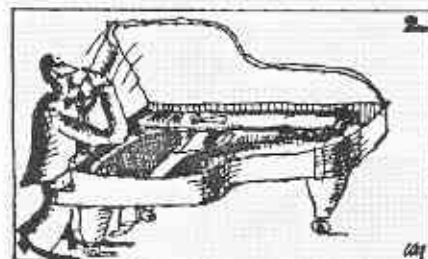
— Végezetül egy kérdés a nagyon jó kezdeményezésnek tűnő, gyerekeknek rendezett sorozatról: ismerve az iskolai zeneoktatás színvonalát, komolyan hiszik, hogy négy koncerttel megszerethető a zene a gyerekekkel?

— Nekünk elsőrangú célunk, hogy élményt nyújtsunk a gyerekeknek. Persze reménykedünk benne, hogy felnőve majd ők lesznek a bérletes hallgatóink. Ami a hangversenyek számát illeti, ez a kezdet. A folytatás a visszajelzésektől függ.

BRÉM-NAGY FERENC

1

2

SZÖVEG NÉLKÜL

A ZONGORISTA

A JÖVŐ BÉRLETESE